

METODMATERIAL I KONFLIKTHANtering

Forum för konstruktiv konflikthantering har utvecklat metodmaterial till sex utbildningsfilmer som syftar till att hjälpa föreningsstyrelser att hantera konfliktsituationer på ett bättre sätt. Filmerna uppmärksammar vanliga händelser som kan ske mellan förtroendevalda, mellan förtroendevalda och ideella samt anställda. Tanken är att filmerna ska ses tillsammans i styrelsen med stöd av materialet och boken Konflikthantering av Johan Ydrén.

1: Som det alltid varit eller tänka nytt – ABC-triangeln

KONFLIKTER I FÖRENINGSTYRELSER

Konflikter kan vara utvecklande för såväl dig och mig som för grupper, organisationer och samhället i stort. Som vi alla vet är det dock många konflikter som inte alls känns som stimulerande tillfällen för utveckling. De väcker mest oro, frustration, ilska, förtvivlan och andra oangenäma känslor.

Att man hanterat dessa situationer är viktigt för ett kreativt och gott samarbetsklimat i styrelser. Återkommande träning är av avgörande betydelse.

Konflikter kan ge möjlighet till utveckling, om vi tar vara på den kunskap som finns om hur man konstruktivt löser konflikter. Ordet konflikt kommer från latinet *conflictus* som betyder sammanstötning. Man kan tänka sig en konflikt som två eller flera viljor som krockar med varandra.

Johan Ydréns bok *Konflikthantering*, finns att köpa via Forum för konstruktiv konflikthanterings hemsida.

Film 1 – Som det alltid varit eller tänka nytt

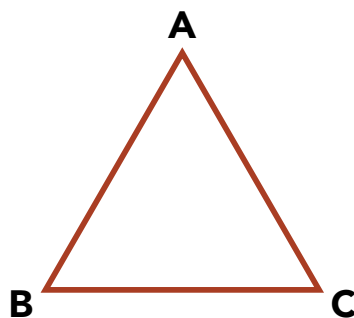
1. SE FILMEN

<http://konstruktivkonflikthantering.se/filmer>

2. ÖPPEN DISKUSSION OM FILMEN

Hur hanterar vi förändringar när nya personer kommer in med nya idéer?

Hur hanterar vi liknande konflikter på ett bättre sätt?

3. BESKRIVNING AV EN MODELL – ABC-TRIANGELN

(Konfliktanalys s. 11 ff i boken *Konflikthantering*.)

ABC-triangeln skapades av den norske fredsforskaren Johan Galtung. Det är en enkel modell där de tre hörnen representerar varsitt perspektiv på konflikten.

Genom att fundera över hur vart och ett av hörnen ser ut kan du analysera konflikten.

A-hörnet är Attityder, känslor och tankar.

Hur tänker och känner parterna i konflikten?

Vilka känslor, tankar och viljor driver och motiverar respektive part i konflikten?

B-hörnet är Beteenden.

Hur betar sig parterna i konflikten?

Hur betar de sig mot varandra? Vad gör de som försämrar eller förbättrar konflikten?

Hur kommunicerar de?

Finns det beteenden de stör sig på eller uppskattar?

Vad gör de som den andra inte vet om?

C-hörnet är själva motsättningarna, sakfrågorna, från engelskan *conflict*.

Vilka motsättningar behöver lösas?

Vilka sakfrågor handlar konflikten om? Vilka motsättningar pratar parterna om? Har de såväl gemensamma som motsatta mål?

4. SE FILMEN IGEN

Nu ska vi se filmen en gång till. Under tiden som filmen rullar ska vi använda ABC-triangeln.

Instruktion: Använd mallen på sidan 4. Låt var och en fylla i anteckningar var för sig i de tre kolumnerna utifrån de tre parterna i konflikten. Reflektera och diskutera resultatet tillsammans efter filmen.

Förslag på frågeställningar:

- Vilka rutor var svårast, lättast att fylla i? Skiljer det sig åt i gruppen vad man la märke till?
- I vilket hörn försöker parterna hantera konflikten?
- Vad hade hänt om de letat lösningar och förklaringar i andra hörn?
- I vilket hörn har vi bästa förutsättningar att kunna påverka konflikten?
- Vad behöver hanteras först?
- Hur påverkades din bild av att höra hur andra ser på konflikten?

5. TESTA MODELLEN PÅ NÅGOT SOM BERÖR GRUPPEN/ORGANISATIONEN

Till exempel: Styrelsens roll är bl a att leda, företräda och utveckla föreningen och verksamheten framåt. Det är därför viktigt att vi på alla sätt tar tillvara och stärker engagemanget i styrelsen och föreningen. Genom att vara lyhörda för dem som vill bevara det gamla och för dem som vill förnya, bygger vi en förening som utvecklas och blir relevant även i framtiden. Att leda i förändring är att våga mötas i samtal och diskussioner där vi ibland tycker olika. Utmaningen är att samtalen inte leder till irritationer eller konflikter utan till konstruktiva handlingar.

Reflektera och samtala om

- Hur nya idéer och förslag tas emot.
- Vad som händer med idéerna och förslagen vi tar upp.
- Hur vi kommer fram till bra beslut.

6. HUR KAN VI ANVÄNDA MODELLEN I ANDRA SAMMANHANG – PROVA

Hur kan jag/ vi använda ABC-triangeln i andra sammanhang?

Prova gärna ABC- triangeln på en annan situation som du/ ni sett eller varit med om.

7. VAD TAR VI MED OSS?

Avsluta med en runda.

ABC-TRIANGELN

Parter:	Kjell	Evelina	Ordföranden
A (Känslor, Tankar, Attityder om konflikten, sig själv och motparten) Vad pågår i var och en av parternas inre, vad tänker, känner och tycker de?			
B (Beteenden) Vad gör parterna? Vad gör de som försämrar respektive förbättrar konflikten? Hur kommunicerar de? Finns det beteenden de stör sig på eller uppskattar? Vad gör de som den andra inte vet om?			
C (Motsättningen) Vad handlar konflikten om? Vilka motsättningar pratar parterna om, vad behöver lösas? Har de såväl gemensamma som motsatta mål?			

Forum för Konstruktiv Konflikthantering är nätverket som samlar 11 medlemsorganisationer vilka representerar en stor bredd i svenskt samhällsliv. Vi är Röda Korset, Lärarförbundet, Sobona Kommunala företagens arbetsgivarorganisation, Drömmen om det goda, St Lukas, Institutet för arbetsvetenskap vid Göteborgs universitet, Luleå Tekniska Universitet, ABF, Bilda, NBV och Sensus.

Vi arbetar på olika uppdrag, och med olika inriktning, men vi har gemensamt att vi vill bidra till en stärkt förmåga att hantera konflikter på ett konstruktivt sätt, på individ, organisations och samhällsnivå, samt vidare i ett internationellt perspektiv. För mer info om Forum se www.konstruktivkonflikthantering.se